

INVESTIČNÍ index

CO JE ŠTĚSTÍ?

O lidském úspěchu v jakékoli činnosti rozhoduje mix štěstí a dovedností.

ŠEF globálních finančních strategií ve společnosti Credit Suisse Michael Mauboussin se dlouhodobě zabývá vztahem dovednosti a štěstí. A to nejen v investování, ale i ve sportě či byznysu. Jedno ani druhé není snadné definovat, ale za pokus to stojí. Řekněme, že dovednost je schopnost používat vědomosti a schopnosti efektivně při realizaci nějakého výkonu. Něco umím dělat a mohu svou dovednost použít, když je to zapotřebí. Definovat štěstí je poněkud složitější, podle Mauboussina ale funguje tehdy, když jsou splněny tři podmínky. Zaprvé, neplatí jen pro osoby, ale pro skupiny osob. Zadruhé, štěstí může být dobré či zlé a jejich poměr nemusí být nutně symetrický. Konečně za třetí, je rozumné předpokládat, že to mohlo dopadnout jinak.

To, co je při jednotlivých činnostech nejkomplikovanější odhadnout, je fakt, kde přesně se právě při měření poměru dovednosti a štěstí nacházíme. Elegantním testem je, když dokážeme při vykonávání nějaké činnosti vědomě a cíleně selhat. V takovém případě je při takové činnosti podstatná i naše dovednost.

Navzdory tomu se mnozí po přečtení pár příruček či absolvování základního víkendového online kurzu pustí do investování a tradingu. A hle! Ono se jim daří! Funguje to! Vydělávám, vždyť je to tak

jednoduché. Co na tom ti idioti z finančních firem nezládají? Jaký je problém vydělat 20, nebo rovnou 50 či 100 procent za měsíc? Jenže, dovedete si představit chirurga, který by si přes víkend nastudoval Úvod do obecné chirurgie a v pondělí ráno šel na sál operovat? Teoreticky by to první pacient přežil, jak by ale dopadlo následujících 20, nebo rovnou 50 či 100?

I kdyby měl člověk začátečnické štěstí, platí, že z dlouhodobého hlediska se na něj spoléhat nelze. V konečném důsledku je dlouhodobý výsledek jakékoli činnosti hlavně o dovednosti.

Jedna z technik, kterou by bylo možné aplikovat na investování a jež vyžaduje mimořádnou trpělivost, by se mohla nazvat „soustředěným pozorováním“. Pozoruji, aniž bych obchodoval, jak tržní cena reaguje na události a zprávy. Reaguje cena na zobchodovaný objem? Hýbe se rozdílně v průběhu dne? Reaguje rozdílně v pondělí, středu nebo pátek? Tuto činnost opakují u různých investičních nástrojů klidně rok, dva nebo tři. Protože opakování je esenciální součástí budování jakékoli dovednosti. Při těchto pozorováních je dobré zapisovat své závěry, dělat předpovědi a sledovat jejich výsledky. Teprve pak je možné tyto „pokusy“ nezaujatě vyhodnotit.

V této fázi je velmi těžké nepodlehnout tomu, čemu se v angličtině říká FOMO, tedy „Fear of Missing Out“. Volně přeloženo „strach z toho, že mě vynechají“. Když podlehnete, začnete se pouštět do velkých obchodů, jakmile máte pocit, že už rozumíte tomu, jak vše funguje. Jenže v obchodování je to stejné jako v autoškolě. I tam vás budou varovat, že nejtěžší fáze přijde, až budete

I KDYBY MĚL ČLOVĚK ZAČATEČNICKÉ ŠTĚSTÍ, SPOLÉHAT SE NA NĚJ NEJDE. DLOUHODOBÝ VÝSLEDEK JAKÉKOLI ČINNOSTI JE ZÁVISLÝ PŘEDEVŠÍM NA DOVEDNOSTI.

mít naježděno tak deset tisíc kilometrů. Najednou máte pocit, že dovednosti šoférování máte zvládnuté, jenže ve skutečnosti máte jen základní zkušenosti. O to více byste si měli dávat pozor. O to pozorněji a soustředěněji je zapotřebí pozorovat a studovat trhy.

Mauboussin rovněž upozorňuje na tak zvaný paradox dovednosti. Každá doba měla svého Mozarta, Sorose, Zátopka či Buffetta. Avšak čím více lidí se věnuje určité činnosti a má přístup k vědomostem, tím paradoxně více záleží na štěstí. Jeden příklad za všechny. Mužský maraton uběhl na olympiádě jeho vítěz z roku 2012 o 23,5 minuty rychleji než vítěz z roku 1932. Klíčovou informací je ale něco jiného, totiž že čas mezi vítězem a dvacátým v pořadí se mezitím výrazně snížil. Zatímco v roce 1932 to bylo 39 minut, v roce 2012 už jen 7,5 minuty.

Je to podobné jako v knize Alenka v říši divů od Lewise Carrola. Červená královna tam Alence říká „nyní běžíš, abys zůstala na stejném místě“. Evoluční teorie pojmenovaná právě po této královně postulují, že organismus se musí neustále adaptovat, rozvíjet a rozmnožovat, aby v konkurenci vůbec přežil.

Proto je základem jakéhokoli působení na trzích jednoznačný proces, provádění postupných, promyšlených kroků, opakovaných disciplinovaně stále dokola. Přičemž je zapotřebí umět tyto kroky zpětně vyhodnotit a současně je čas od času měnit a vylepšovat. ■

Text: Tomáš Martinec

■ **Tomáš Martinec** je zakladatelem a ředitelem společnosti **Metatron Capital** a spravuje portfolio **fondů Metatron Global Macro Fund**.